
HOGYAN HASZNÁLJUK AZ ANGOLBAN

A FŐNEVEKET? (COUNTABLE AND UNCOUNTABLE NOUNS)

MIRŐL IS LESZ MOST SZÓ?

MEGNÉZZÜK, HOGY...

- Milyen típusú főnevek vannak az angolban
- Van-e különbség a magyar nyelvhez képest
- Kivételes esetek

Az angol nyelv a főneveket két nagy csoportra osztja: megszámlálható és nem megszámlálható főnevek. Nézzük meg, hogy mi a legfőbb különbség a két csoport között!

Megszámlálható főnevek (countable nouns):

Azokat a főneveket soroljuk a megszámlálható főnevek közé, amelyeket mindenféle nehézség nélkül meg tudunk (darabra) számolni. A legtöbb köznév megszámlálható az angol nyelvben, tehát van egyes számuk és többes számuk is. Például book-books, azaz könyv-könyvek. A megszámlálható főnevek elé tehetsz határozatlan névelőt (a/an), számokat, az (a) few szót (jelentése kevés), illetve a these/those, some és any szavakat.

Nem megszámlálható főnevek (uncountable nouns):

Azokat a főneveket, amelyeket nem tudod mértékegység (liter, kiló, egy pohár, két üveg, stb.) használata nélkül megszámlálni, a nem megszámlálható főnevek közé soroljuk. Ezek a főnevek általában anyagokra, anyagnevekre vonatkoznak, tehát olyan dolgokra, amiket nem tudsz különálló egységként megszámlálni. A nem megszámlálható főneveknek csak egy alakja van (pl. rice, water, cheese), nem lehet őket többes számba tenni, és nem használhatsz velük határozatlan névelőt (a/an) sem. Használhatod viszont a nem megszámlálható főnevekkel is a some, any, little, most of the, all of the, half the kifejezéseket.

FŐNEVEK HASZNÁLATA

Hogy egy kicsit megkönnyítsem a dolgod, hogy egyszerűbben meg tudd különböztetni a megszámlálható és nem megszámlálható főneveket, az alábbi kategóriákba soroltam a ne megszámlálhatóakat: anyagnevek általában (materials in general), textilféleségek (materials/fibres), fémek (metals), élelmiszerek (food), folyadékok (liquids), gázok (gases), elvont fogalmak (abstract ideas).

Végül, de nem utolsósorban vannak olyan főnevek, amelyek a különböző jelentéseiknél fogva lehetnek megszámlálhatóak és nem megszámlálhatóak is. Ezek a következők:

chocolate (csokoládé) - chocolates (bon-bon)

paper (papír) - papers (újságpapír)

coffee (kávé) - coffees (adag kávé)

glass (üveg) - glasses (szemüveg, pohár)

chicken (csirkehús) - chickens (csirke)

További, ebbe a kategóriába tartozó szavak:

experience (nem megszámítható) – tapasztalat

experience (megszámítható) – élmény

hair (nem megszámítható) – haj

hair (megszámítható) – szőrszál

room (nem megszámítható) – üres hely

room (megszámítható) – szoba

work (nem megszámítható) – munka

work (megszámítható) – valakinek a műalkotása, műve

Ne feledd, hogy a nem megszámítható főnevek után következő igék egyes szám harmadik személyben vannak!

Time is money. – Az idő pénz.

There isn't any milk in the fridge. – Nincs tej a hűtőben.

FŐNEVEK HASZNÁLATA

Ahogy azt az előző fejezetben megtanultuk (remélhetőleg), az angol nyelv a főneveket két csoportra osztja: megszámlálható (countable) és nem megszámlálható (uncountable) főnevek.

Először beszéljünk a megszámlálható főnevek többes számáról! Emlékezz csak vissza! A főnevek akkor megszámlálhatóak, ha meg tudod őket simán számolni, anélkül, hogy ehhez bármiféle mércét, mértékegységet, edényt, stb. kellene használnod. Tehát: egy alma, két alma, három alma, stb.

A legtöbb köznév megszámlálható, és van egyes számú, és többes számú alakja is. Ezekkel a főnevekkel használhatod a határozatlan névelőket (a/an), számokat, (a) few, these, those, a lot of, lots of, plenty of, some és any szavakat és kifejezéseket is nyugodtan. Ne felejtse el, hogy az a/an határozatlan névelő után mindig egyes számot, az (a) few, these, those, a lot of, lots of, plenty of után pedig többes számot kell használni! (A some és az any bonyolultabb, róluk majd beszélünk külön egy kicsit később!)

EGYES SZÁM (singular)

a dog - egy kutya
a banana - egy banán
a bottle - egy üveg
a flower - egy virág

dogs - kutyák
two dogs - két kutya
some dogs - néhány kutya
bananas - banánok
two bananas - két banán
some bananas - néhány banán
bottles - üvegek
four bottles - négy üveg
some bottles - néhány üveg
flowers - virágok
a lot of flowers - sok virág
some flowers - néhány virág

FŐNEVEK HASZNÁLATA

Láthatod a példákból, hogy a többes szám jele az angolban az -s. Tehát annyi a dolgod, hogy a megszámlálható főnév végére tegyél még egy -s betűt.

dog - dogs
banana - bananas
bottle - bottles
flower - flowers

Na jó, hogy azért mégse legyen ez ilyen egyszerű: egy-két esetben figyelni kell a helyesírásra!

Ez a következő eseteket érinti:

EGYES SZÁMBAN VÉGZŐDÉSE A SZÓNAK:

-s/-sh/-ch/-x/-z

-y
DE:
-ay/-ey/-oy

-f/-fe

TÖBBES SZÁMBAN VÉGZŐDÉSE A SZÓNAK:

→-es

szintűgy:

→-ies

→-ys

→-ves

PÉLDÁUL:

bus → buses
dish → dishes
church → churches
box → boxes
buzz → buzzes
potato → potato**es**
tomato → tomato**es**
party → parties
baby → babies
day → days
monkey → monkey**s**
boy → boy**s**
knife → knife**s**
wife → wife**s**
life → life**s**
shelf → shelf**ves**

MAGYARUL:

busz → buszok
edény → edények
templom → templomok
doboz → dobozok
zümmögés → zümmögések
krumpli → krumplik
paradicsom → paradicsomok
buli → bulik
baba → babák
nap → napok
majom → majmok
fiú → fiúk
kés → kések
feleség → feleségek
élet → életek
polc → polcok

FŐNEVEK HASZNÁLATA

Van néhány szó az angolban, amelyeknek csak többes számú alakja van, nem létezik egyes számú formájuk:

pyjamas (BR)/ pajamas (US) - pizsama

jeans - farmernadrág

shorts - rövidnadrág

tights - harisnyanadrág

knickers (BR)/ panties (US) - bugyi

scissors - olló

pliers - fogó

(sun)glasses - (nap)szemüveg

Mi a közös ezekben a szavakban? Bár mindegyiknek többes számú alakja van, mégis egy dologra vonatkozik. Azért vannak többes számban, mert általában olyan dolgokra vonatkoznak, amelyek két egyforma részből állnak. Az ilyen típusú szavakat ki lehet fejezni még egy módon:

A PAIR OF ...

Például:

- scissors vagy a pair of scissors
- trousers vagy a pair of trousers
- glasses vagy a pair of glasses

A police, azaz a rendőrség szónak csak többes számú formája van, úgyhogy vigyázz a police szót követő igékkel, mert az igéket a police szó után többes számban kell ragozni:

The police are investigating the murder. – A rendőrség a gyilkossági ügyben nyomoz.

FŐNEVEK HASZNÁLATA

Van néhány megszámlálható szó az angolban, amelyeknek rendhagyó többes számú alakja van (tehát nem -s betűre végződő). Tanuljuk is meg ezeket most!

a) a többes számban megváltozik a magánhangzó a szóban:

man (férfi) - men (férfiak)
woman (nő) - women (nők)
mouse (egér) - mice (egerek)
foot (láb) - feet (lábak)
goose (liba) - geese (libák)
tooth (fog) - teeth (fogak)

FŐNEVEK HASZNÁLATA

a) a következő szavak -(r)en végződést kapnak:

child (gyerek) - children (gyerekek)

ox (ökör) - oxen (ökrök)

b) a következő esetekben az egyes szám megegyezik a többes számmal:

a fish (hal) - fish (halak)

a deer (őz, szarvas) - deer (őzek/szarvasok)

a sheep (birka) - sheep (birkák)

fish/some/fish/three fish - halak/néhány hal/három hal

deer/some deer/two deer - őzek/néhány őz/két őz

sheep/some sheep/a lot of sheep - birkák/néhány birka/sok birka

c) az -ese vagy -ss végződésű, különböző nemzetiségű emberekre vonatkozó főneveknek ugyanaz a többes száma, mint az egyes száma:

Japanese (singular) - Japanese (plural)

Swiss (singular) - Swiss (plural)

Chinese (singular) - Chinese (plural)

FŐNEVEK HASZNÁLATA

d) az -ies végződésű szavaknak is megegyezik az egyes számú alakja a többes számú alakokkal:

series (singular) - series (plural)

species (singular) - species (plural)

a) van néhány olyan főnév, amely egyes számban -s betűre végződik, és többes számban is megtartja ezt a formáját:

headquarters (singular) - headquarters (plural) . főhadiszállás

means (singular) - means (plural) - eszköz

crossroads (singular) - crossroads (plural) - útkereszteződés

b) még egy pár szó, amelynek megegyezik az egyes számú alakja a többes számú alakokkal:

dice - dice -dobókocka

offspring - offspring -ivadék, utód

aircraft - aircraft - repülőgép

